

Vergaderjaar 2005–2006

30 300 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2006

F

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 februari 2006

Tijdens het debat in de Eerste Kamer over de cultuurbegroting 2006 14 februari jl., stelde u mij de vraag of de Universiteit van Amsterdam een preferente positie kan krijgen bij de opgraving van een deel van het voormalige Dorestad, het huidige Wijk bij Duurstede. In antwoord hierop deel ik u het volgende mee.

Op grond van de Monumentenwet 1988 mogen alleen vergunninghouders – dit zijn bepaalde gemeenten, universiteiten (zoals de Universiteit van Amsterdam) en de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) – opgraven.

Ingevolge het door mij vastgestelde interimbeleid kunnen vergunninghouders evenwel commerciële bedrijven onder hun verantwoordelijkheid opgravingen laten uitvoeren. Aldus wordt voorkomen dat de huidige vergunninghouders op een groeiende markt waarin ook de bouwwereld bereid is om archeologisch onderzoek te financieren, monopolisten blijven. Met name de ROB stelt zijn vergunning beschikbaar voor bedrijven. Deze bedrijven dienen uiteraard aan bepaalde kwaliteitseisen te voldoen. Daarnaast is er de Erfgoedinspectie die een controle op de uitvoering in het veld kan uitoefenen. Het oordeel « dat kan dus niet goed gaan » deel ik om die reden niet.

Terzijde wil ik opmerken dat de uiteindelijke gunning van het onderzoek in Wijk bij Duurstede zal plaats vinden op basis van een door de ROB (vanwege het nationaal belang van de vindplaats) en de provincie Utrecht (op grond van de werkwijze van deze provincie) goedgekeurd Programma van Eisen.

Ingevolge de wet op de archeologische monumentenzorg («Malta») zullen ook commerciële bedrijven een vergunning kunnen verkrijgen. Het wettelijke opgravingsverbod blijft bestaan. In artikel 49 van bedoeld wetsvoorstel zal aan universiteiten de mogelijkheid worden geboden in bijzondere situaties bij opgravingen om een preferente positie te verzoeken. Zolang

het wetsvoorstel niet van kracht is, kan niet van deze mogelijkheid gebruik worden gemaakt. Ik kan uw verzoek van de Universiteit van Amsterdam dan ook niet honoreren. De UvA kan net als andere vergunninghouders, dan wel andere archeologische bedrijven die onder de verantwoordelijkheid van een vergunninghouder werkzaam zijn, meedingen naar een opdracht voor een archeologische opgraving.

Het is aan de partijen die de opgraving financieren om te beslissen met welke uitvoerder zij in zee gaan. Voorzover de kosten van een opgraving excessief zijn, kunnen provincies en gemeenten een beroep doen op het beschikbare OCW-budget voor excessieve opgravingskosten.

Zoals u weet heb ik over bovengenoemde kwestie een brief ontvangen van de Universiteit van Amsterdam. Deze brief heb ik heden beantwoord. Een kopie van de brief treft u hierbij als bijlage aan¹.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. C. van der Laan

¹ De bijlagen zijn ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke Ondersteuning onder griffienr. 134.859.